

ENTERTAINMENT / CULTUUR

| Het beste van De Telegraaf

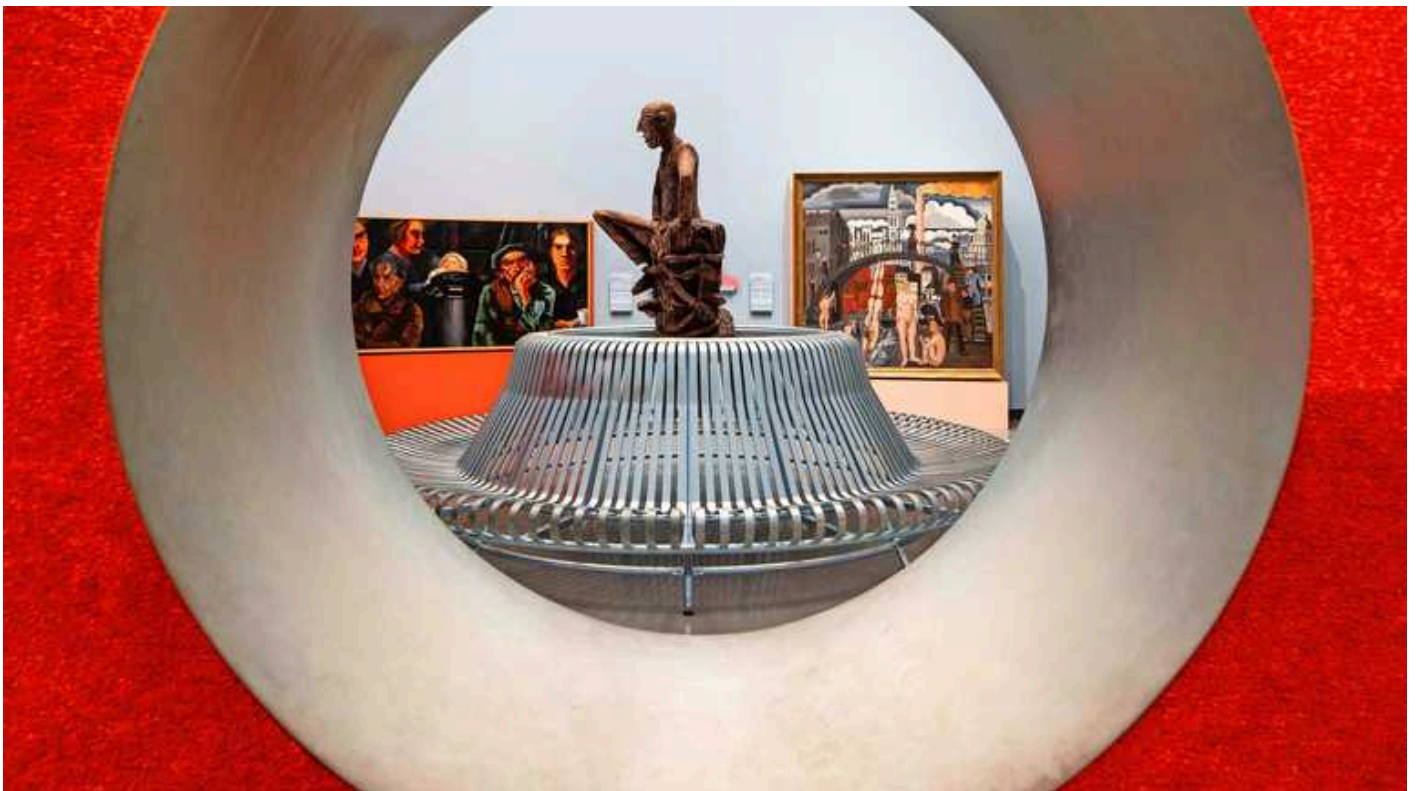
Lees voor

Museum voor 'afgehaakt Nederland': Congolees collectief koopt dankzij kunst land terug

Door PAOLA VAN DE VELDE

Aangepast: Gisteren, 21:15 Gisteren, 21:00 in CULTUUR

Cacao, palmolie, suiker. Het is niets voor niets dat de kunstenaars van het Congolese collectief Cercle d'Art des Travailleurs des plantations Congolaise (CATPC) deze materialen kiezen om hun figuratieve beelden van te maken. Het zijn precies de grondstoffen, gemixt met klei uit de uitgeputte aarde, die zij, net als hun ouders en voorouders, oogsten op de plantages waar ze wonen en werken. „De sculpturen zijn een uitdrukking van onze dromen en van ons leven.”

© FOTO NICK BOOKELAAR

De beelden van cacao, suiker en palmolie van CATPC staan te midden van de vaste collectie van het Van Abbemuseum opgesteld.

Met het geld dat ze met hun kunst verdienen, kopen de leden van CATPC zoveel mogelijk grond terug van Unilever, de multinational die de plantages al decennialang beheert. „We hebben inmiddels op die manier al 500 hectare grond opgekocht. We willen het 'heilig bos' herstellen, dat onze voorouders vroeger hadden, en door bomen aan te planten de biodiversiteit te verbeteren. Dat bos is een soort natuurlijke supermarkt, waarin we straks fruit kunnen plukken en medicinale planten vinden, niet alleen voor ons kunstenaars, maar voor de hele gemeenschap”, legt Ced'art Tamasala uit. „Als het financieel mogelijk is, willen we ook huizen bouwen en scholen.”

Op uitnodiging van kunstenaar Renzo Martens en tentoonstellingsmaker Hicham Khalidi vertegenwoordigde CATPC afgelopen jaar Nederland op de Biënnale van Venetië. Wie het Rietveldpaviljoen in de Dogenstad niet heeft kunnen bezoeken, krijgt nu een herkansing in het Eindhovense Van Abbemuseum dat de beelden van cacao, palmolie, suiker en klei toont onder de titel *Two sides of the same coin* (*Twee kanten van dezelfde medaille*). De expressieve beelden worden daarbij verspreid door de vaste collectie getoond, waardoor ze een dialoog aangaan met schilderijen van onder meer Jan Schoonhoven, Fontana, Marlene Dumas en Iris Kensmil.

 De 'Geldengel' van CATPC heeft vleugels van dollars, euro's en andere munteenhouden.

© NICK BOOKELAAR

De 'Geldengel' van CATPC heeft vleugels van dollars, euro's en andere munteenhouden.

Handschoen

Volgens directeur Charles Esche past de presentatie als een handschoen bij het Van Abbemuseum. „De oprichter van dit museum, Henri van Abbe, was een sigarenfabrikant. Hij verdiende zijn fortuin dankzij overzeese tabaksplantages, zoals die in Medan op Sumatra. De harde, vaak onderbetaalde werkers op die plantages hebben in feite onze collectie medegefinancierd. Enkele leden van CATPC zijn ook bij de huidige plantagemedewerkers langsgeslagen om hen te vragen of ze hun zegen wilden geven aan dit project. En uitgelegd hoe zij in Congo middels kunst het land van hun voorouders proberen terug te winnen.”

Renzo Martens ziet in CATPC een voorbeeld voor de gewone Nederlander. De kunstenaar is voornemens om eind januari in Terneuzen een nieuw museum op te richten. „Een museum voor afgehaakt Nederland, voor alle mensen die het gevoel hebben dat de instituten die boven hen geplaatst zijn niet naar hun luisteren”, legt hij uit. „Ik kom zelf uit een arme boerenfamilie in Zeeuws-Vlaanderen. Ik weet waar ik over praat. Mijn neven en nichten zijn ook teleurgesteld en afgehaakt, de dorpen waar ze opgroeiden, zijn zo veranderd. Ze voelen zich niet gezien.”

Gewone mannen en vrouwen

Zijn museum moet een plek worden voor gewone mannen en vrouwen. „We moeten musea teruggeven aan wie het letterlijk betaald heeft, arbeiders als Anita en Joop, maar ook Achmed en Fatima. Inclusiviteit gaat tegenwoordig vaak over huidskleur, maar mijn inziens zou het beter ook over klasse gaan. De dochter van de stukadoor wil zich eveneens gerepresenteerd zien in het museum”, legt Martens uit.

„Nu maken veel mensen thuis al een vorm van kunst, ze handwerken, tekenen, motorcrossen, maken muziek. Dat moet ook allenaak te zien zijn in het museum. Vroeger mocht de Amsterdamse handwerkclub elk jaar hun werk in het Stedelijk Museum tonen. Juist daarom werd het museum ook door alle lagen van de bevolking gedragen. Maar de laatste decennia maken conservatoren er de dienst uit, die voor het publiek bepalen wat goede kunst is en wat niet. Die ruimte van weleer willen wij terugclaimen. CATPC laat ons zien dat dit kan.”

Macy Gray blijkt aanstichter Masked singer UK-drama: 'Verbijsterd en vernederd'

11 jan. | Binnenland

Marjolein (38) vermist in Rotterdam: 'Zorgen om haar welzijn'

12 jan. | Sterren

Linda Hakeboom voor 'belangrijke hobbel' naar het ziekenhuis**Privé nieuwsbrief**

Dagelijks het laatste nieuws over de sterren en royals.

Typ jouw e-mailadres

Inschrijven

Lees [hier](#) ons privacybeleid.**HET BESTE VAN DE TELEGRAAF**

13 jan. | TV

Winter vol liefde: Maarten ontpopt zich tot ware romanticus: 'Het schijfthuis is daar'

13 jan. | TV

Gert Verhulst en de 'verschroeiend hete billen' van Ellen Callebout zouden perfect passen in Winter vol liefde

13 jan. | Sterren

Edwin Rutten (82) zijgt 'zoon' dood: 'Hij kan in woede ontsteken als het gevoelig wordt'

13 jan. | Sterren

Dochter Liverpool-legende Steven Gerrard verwacht kindje met zoon van Ierse topcrimineel: 'Goede hoop dat veroordeelde vader op bruiloft verschijnt'

MyCare+ Sonische Elektrische Tandborstel

- ✓ Ultracrachtige reiniging
- ✓ Veelzijdige poetsstanden
- ✓ Slimme timer en zoneherinnering
- ✓ Handig voor op reis!

€ 17.99 ~~€102.43~~[Bekijk nu](#)[Meer van De Telegraaf Webshop](#) ↗**Nieuws****Entertainment****Vrouw****Wat U Zegt****Sport****Financieel****Lifestyle****Gesponsord****Abonnementen**[Abonneren](#)[Service](#)[Adverteren](#)[Direct adverteren](#)[Contact](#)[Werken bij](#)**Self service** ↗[Veelgestelde vragen](#)[Bezorgmelding maken](#)[Tijdelijke wijziging doorgeven](#)[Verhuizing doorgeven](#)**De Telegraaf**[Familieberichten](#)[Apps](#)[De Telegraaf Webshop](#)[Telefoonnummers telemarketing](#)[Mediahuis NL sites](#)[Nieuwsbrieven](#)**Lees de krant****Download onze apps****Lunch Update**

Dagelijks tijdens de lunch een update van het belangrijkste nieuws.

Typ jouw e-mailadres

[Inschrijven](#)[Lees hier ons privacybeleid.](#)

[Gebruiksvoorwaarden](#)

[Privacy](#)

[Cookies](#)